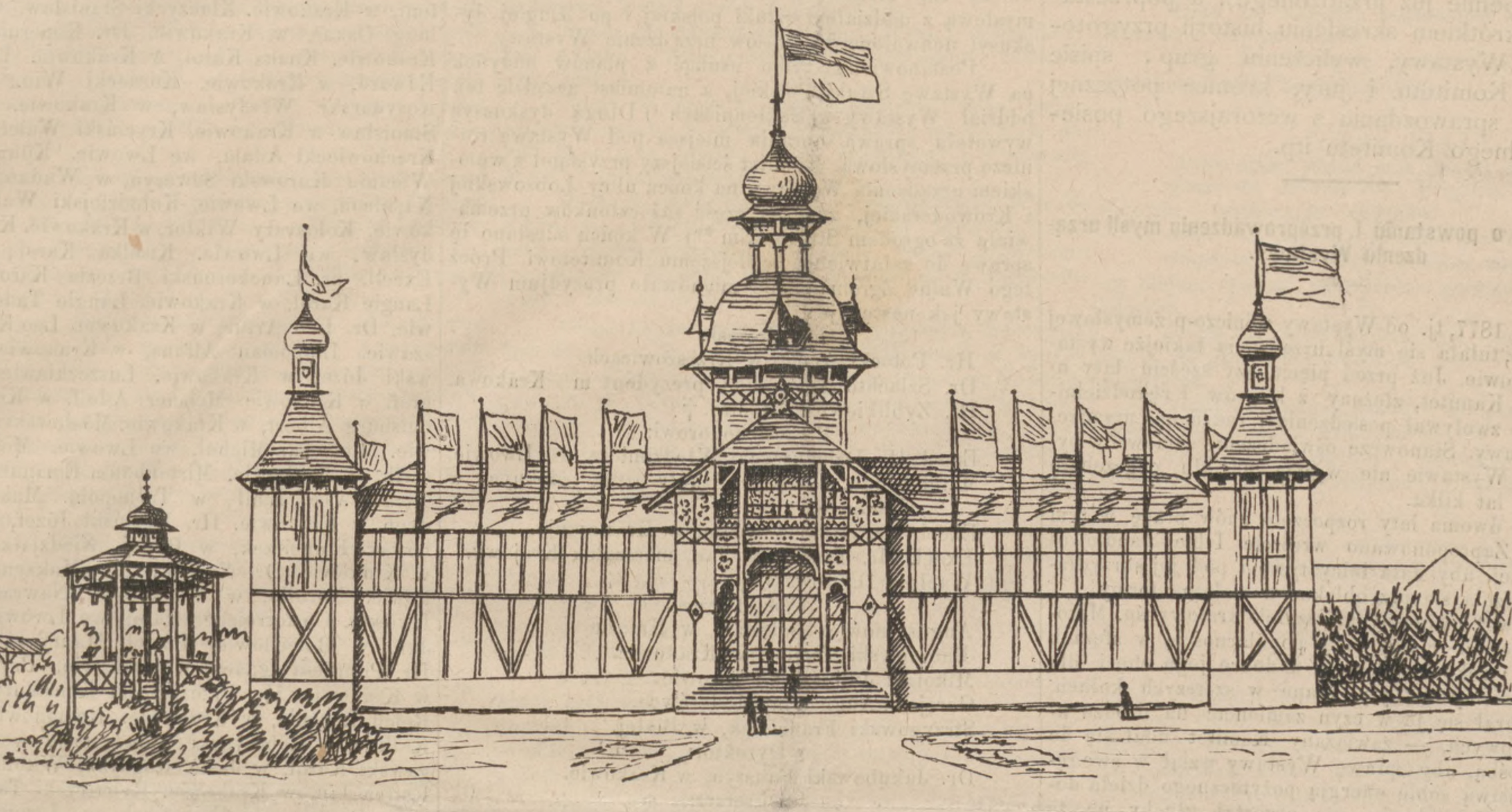
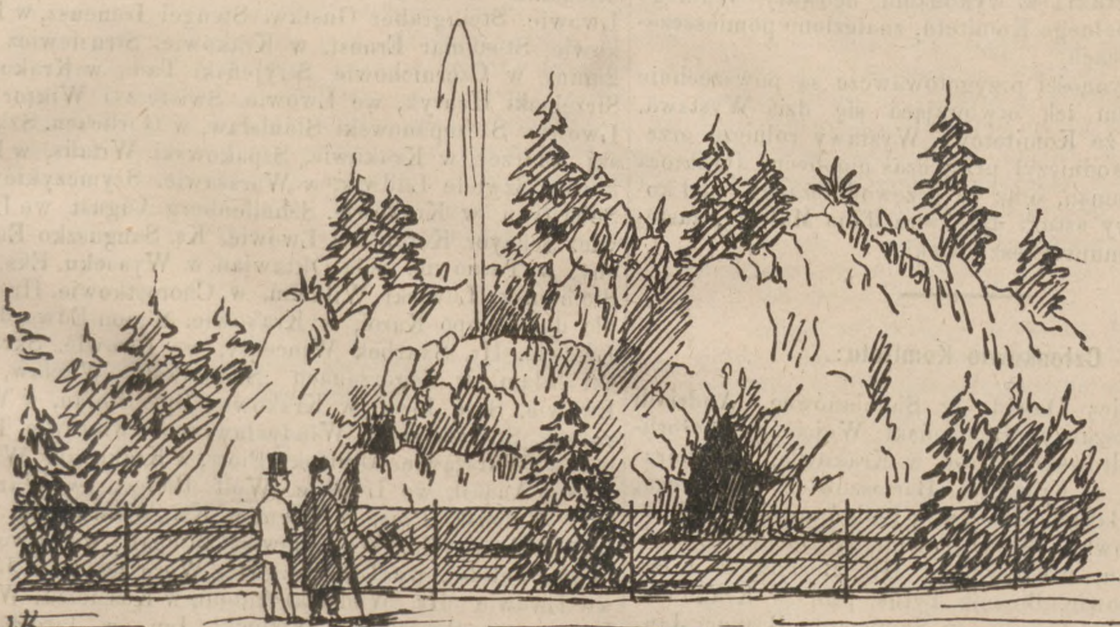
Dziennik Wystawy Krajowej 1887.

I.

Pawilon główny.

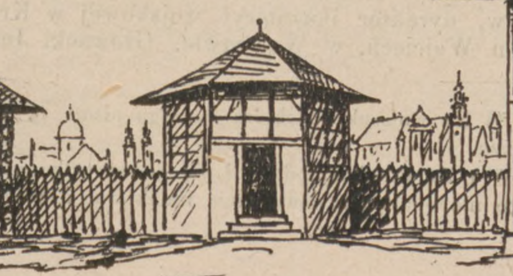
Aquarium bar. Gostkowskiego.

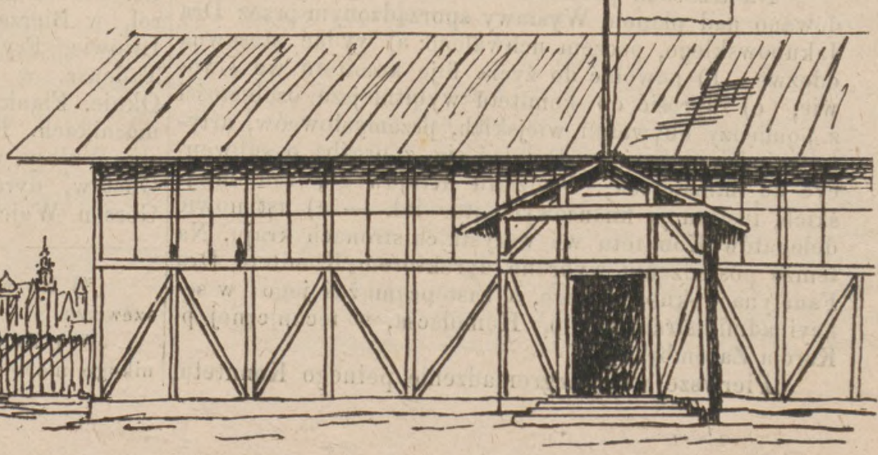
Zarząd i poczta.

Chata huculska.

Pawilon balneologiczny.

Pawilon etnograficzny.

Dodatek do Nr. 199 „Kurjera Krakowskiego“.

Od Wydawnictwa.

Pierwszy Nr. nowego »Dziennika Wystawy« wychodzi w chwili kiedy jeszcze Wystawa nie jest otwartą. Parę godzin dzieli nas jeszcze od tego aktu niezwykłej doniosłości dla naszego kraju. Dlatego też nie rozpoczynamy dziś opisu grup pojedynczych, (wyjątek czyniąc jedynie dla leśnictwa, jako, w chwili gdy to piszemy, zupełnie już urządzonego), a poprzestajemy na krótkiem skreśleniu historji przygotowań do Wystawy, wyliczeniu grup, spisie członków Komitetu i jury, kronice potocznej Wystawy, sprawozdaniu z wczorajszego posiedzenia pełnego Komitetu itp.

Kilka słów o powstaniu i przeprowadzeniu mysli urządzeniu Wystawy.

Od r. 1877, tj. od Wystawy rolniczo-przemysłowej we Lwowie, tułała się myśl urządzenia takiejże wystawy w Krakowie. Już przed pięciu czy sześciu laty utworzył się Kamitet, złożony z kupców i rękodzielników, który zwoływał posiedzenia i radził nad urządzeniem Wystawy. Stanowcze oświadczenie hodowców bydła, iż w Wystawie nie wezmą udziału, pogrzebało myśl tę na lat kilka.

Przed dwoma laty rozpoczęto znów pracę w tym kierunku. Zaproponowano wreszcie Izbie handlowo-przemysłowej, aby dała inicyatywę i pod jej skrzydłami myśl zaczęła się przyoblekać w cielesne formy.

Ponieważ ówczesny marszałek krajowy śp. Mikołaj Zyblikiewicz cieszył się popularnością w sferach kupieckich i rękodzielniczych, a dobre jego chęci dla handlu i przemysłu były znane w szerszych kołach, a nawet starał się je w czyn zamieniać na drodze uchwał sejmowych, — zawiązany Komitet udał się do niego z prośbą, aby sprawę Wystawy wziął w swe ręce i z właściwą sobie energją pożytecznego dzieła dokonał. Ś. p. Zyblikiewicz nie pozostał głuchy na to wezwanie, sądził jednak, że sprawa to zbyt ogólnego znaczenia, aby ludzie, grupujący się wyłacznie koło jednej tylko instytucji, mogli ją wziąść na swoje barki, — radził więc, aby powołać do Komitetu przedstawicieli obywatelstwa wiejskiego z grona Towarzystwa rolniczego, członków Rady miejskiej i członków Izby handlowo-przemysłowej. Rady tej posłuchano — Komitet się zawiązał.

Początkowo Komitet stanowili:

a) z Rady miejskiej pp. Prezydent Szlachtowski, Dr. Faustyn Jakubowski, Emanuel Mirtenbaum, Witalis Szpakowski i Karol Zaremba.

b) z Towarzystwa rolniczego pp. Karol Czecz Lindenwald, Stanisław Homolacs, Jędrzejewicz, Larysz Niedzielski, Alfons Lippoman i Władysław Struszkiewicz.

c) z Izby handlowej pp. Teodor Baranowski, Emil Baruch, Gustaw Baruch, Dr. Artur Leo, Albert Mendelsburg, Leopold Reich i Ernest Stockmar.

Tak zawiązany Komitet odbył swe pierwsze posiedzenie d. 10 Sierpnia. Dyskussja nad zasadniczem pytaniem, czy urządzić Wystawę w r. 1887, nie doprowadziła do stanowczego rezultatu. Postanowiono tylko uzupełnić Komitet i dopiero w pełniejszym komplecie kwestją rozstrzygnąć.

Dnia 10 Września uchwaloną została większością głosów Wystawa rolniczo-przemysłowa, a raczej „uznanie jej potrzeby“. Postanowiono połączyć z nią Wystawę sztuki Polskiej i międzynarodową wystawę machin pomocniczych rolniczo-przemysłowych. Wygotowanie planu poruczono rad. m. drowi Faustynowi Jakubowskiemu.

Na trzeciem posiedzeniu d. 23 Października obradowano nad planem Wystawy sporządzonym przez Dra Jakubowskiego, poczem uchwalono: a) wydać stosowną odezwę, b) powołać do życia filję komitetu we Lwowie, c) zaprosić do komitetu wybitniejsze osobistości z pomiędzy obywateli wiejskich, przemysłowców, artystów i dziennikarzy, d) udać się z prożbą o subwencye do ministerstw, Wydziału Krajowego, rad miejskich, instytucyj finansowych itd. itd. — e) ustanowić delegatów Komitetu we wszystkich stronach kraju. Na temże posiedzeniu wybrano dyrektorem Komitetu Dra Faustyna Jakubowskiego, a zastępcami zaś jego: w sekcyi administracyjnej p. Homolacsa, w technicznej p. Karola Zarembę.

Pierwsze walne zgromadzenie pełnego Komitetu, którego członków spis poniżej podajemy, odbyło się d. 6 Grudnia. Uchwalono na nim program Wystawy, oraz wybrauo stały Komitet ściślejszy.

Prace Komitetu ściślejszego dążyły w kierunku uchwał z d. 23 Października, oraz objęły inne czynności przygotowawcze, jak obranie miejsca pod Wystawę, obmyślenie odpowiednich r gulaminów, przygotowanie kosztorysów, szczegółowych planów itd. itd.

Z tak nagromadzonym materyałem stanął Komitet ściślejszy przed drugiem Walnem Zgromadzeniem pełnego Komitetu zwołanem na dzień 28 Marca. Na zgromadzeniu tem rozbierano jeszcze kwestją zasadniczą czy urządzić w r. b. Wystawę rolniczo przemysłową z oddziałem sztuki polskiej i po długiej dyskusyi uchwalono $^3/_4$ głosów urządzenie Wystawy.

Postanowiono tylko usunąć z planów budynek na Wystawę Sztuki Polskiej, a natomiast urządzić ten oddział Wystawy w Sukiennicach.[1]) Długą dyskussyę wywołała sprawa obrania miejsca pod Wystawę rolniczo przemysłową. Komitet ściślejszy przystąpił z wnioskiem urządzenia Wystawy na końcu ulicy Łobzowskiej i Krowoderskiej, znaczna część zaś członków przemawiała za ogrodem Strzeleckim **) W końcu odesłano tę sprawę do załatwienia ściślejszemu Komitetowi. Prócz tego Walne Zgromadzenie mianowało prezydjum Wystawy jak następuje:

Prezesi:

Hr. Potocki Artur, w Krzeszowicach.
Dr. Szlachtowski Feliks, prezydent m. Krakowa.
Dr. Zyblikiewicz Mikołaj. †

Prezesi honorowi:

Excel. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, we Lwowie.
Matejko Jan, dyrektor Szkoły sztuk pięknych w Krakowie.
Excel. Ks. Sapieha Adam, w Krasiczynie.
Excel. Hr. Tarnowski Jan, marszałek Krajowy.
Wacław Dąbrowski. †

Wice-Prezesi:

Augustynowicz Bolesław, w Kniażu.
Baranowski Teodor, w Krakowie.
Mikolasz Juliusz, we Lwowie.
Gorajski August, w Moderówce.
Strzygowski Franciszek, w Białej.

Dyrektor:

Dr. Jakubowski Faustyn, w Krakowie.

Sekretarz:

Zawiłowski Ludwik, w Krakowie.

Odtąd Wystawa już stanęla. Komitet na posiedzeniu 13 Kwietnia uchwalił urządzić ją na Błoniach. Dia oddziału sztuki, w wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia pełnego Komitetu, znaleziono pomieszczenie w Sukiennicach.

Dalsze czynności przygotowawcze są powszechnie znane — owocem ich otwierająca się dziś Wystawa. Dodać należy, że Komitetowi Wystawy rolniczo przemysłowej przewodniczył przez czas nieobecni dyrektora p. Alfons Lippoman, oraz że przewodniczącego pod komitetu Wystawy sztuki dyrektora Jana Matejkę, zastępował hr. Zygmunt Cieszkowski.

Członkowie Komitetu:

Abramowicz Dawid, w Siemianówce. Andriolli Elwiro w Warszawie. Biechoński Wojciech, w Gorlicach. Dr. Bandrowski Ernest, w Krakowie. Dr. Baraniecki Adryan, w Krakowie. Bartoszewicz Kazimierz, w Krakowie. Baruch Gustaw, w Podgórzu. Benoë Anastazy, w Niegowici. Biłous Teodor, w Bochni. Bodyński Maksymilian, we Lwowie. Hr. Borkowski Kazimierz, w Krakowie. Bortnik Tytus, prof. w Krakowie. Dr. Budzynowski Ignacy, w Samborze. Brayer Jan, wSuchowoli. Baczewski Józef Adam, we Lwowie. Bu-, czacki Włodzimierz, w Starejsoli. Boberski Władysław w Tarnopolu. Hr. Badeni Kazimierz, w Krakowie. Chmurski Roman, w Krakowie. Chyliński Michał, w Krakowie. Hr. Cieszkowski Zygmunt, w Krakowie. Br. Czedik Alojzy, w Wiedniu. Czecz-Lindenwald Karol, w Bierzanowie. Hr. Dzieduszycki Wojciech, we Lwowie.! Fryling Zygmunt, we Lwowie. Fedorowicz Tadeusz, w Klebanówce. Fedorowicz Władysław, w Oknie. Flank Karol, w Krakowie. Fink Adam, w Komornikach. Fiebich Władysław, w Kleciach. Gadomski Walery, w Krakowie. Hr. Geldern Egmunt-Arcen Gustaw, dyrektor inżynieryi wojskowej w Krakowie. Gerson Wojciech, w Warszawie. Głowacki Justyn, w Krakowie. Głowacki Wacław, w Krakowie. Gołąb Andrzej, we Lwowie. Gostkowski Aleksander, w Tomicach. Götz Jan, w Okocimie. Dr. Grabowski Kazimierz, w Krakowie. Gülcher Oskar, w Białej. Gebethner Gustaw, w Warszawie. Hochberger Juliusz, we Lwowie. Homolacs Stanisław, w Balicach. Dr. Hoszard Franciszek, we Lwowie. Ihnatowicz Jan, we Lwowie. Janowski Józef, we Lwowie. Jaroszyński Józef, w Delatynie. Jędrzejowicz Adam, w Staromieściu, pod Rzeszowem. John Alfred, w Krakowie. John Hugo, w Krakowie. Dr. Jordan Henryk, w Krakowie. Kędzior Andrzej we Lwowie. Kapelusz Hirsch, w Brodach. Kirschner Norfort Paw.; szew inż. wojsk., w Krakowie. Kleczkowski Antoni, w Krakowie. Kluczycki Stanisław, w Biały. Kolberg Oskar, w Krakowie. Dr. Kopernicki Izydor, w Krakowie. Knaus Karol, w Krakowie. Dr. Korczyński Edward, w Krakowie. Kornecki Win., w Krakowie. Kosydarski Władysław, w Krakowie. Krzyżanowski Stanisław w Krakowie, Kryciński Walery, w Kołomyi. Krechowiecki Adam, we Lwowie. Kühnelt Antoni, w Wiedniu. Kurowski Seweryn, w Wadawicach. Kowats Napoleon, we Lwowie. Kołodziejski Waleryan, w Krakowie, Kolosvary Wiktor, w Krakowie. Kłosowski Władysław, we Lwowie. Kiselka Karol, we Lwowie. Excell. hr. Lanckoroński Brzezie Karol, w Rozdole. Langie Karol, w Krakowie. Langie Tadeusz, we Lwowie. Dr. Leo Artur, w Krakowie. Leo Edward w Warszawie. Lippoman Alfons, w Krakowie. Dr. Łepkowski Józef w Krakowie. Łuszczkiewicz Władysław, prof. w Krakowie. Meisner Adolf, w Krakowie. Mendelsburg Albert, w Krakowie. Masłowski Lud., we Lwowie. Michalski Michał, we Lwowie. Michałowski Ludwik, w Krakowie. Mirtenbaum Emanuel, w Krakowie. Michałowski Emil, w Tarnopolu. Makarewicz Spiridyon w Krakowie. Hr. Męciński Józef, Partyniu. Nahowski Franciszek, w Białej. Niedziałkowski Janusz, w Krakowie. Dr. Nowicki Siła Maksymilian, w Krakowie. Norblin, w Warszawie. Nawratil Arnulf, we Lwowie. Oesterreicher Karol, we Lwowie. Ożarkiewicz Jan, w Bolechowie. Postel Maurycy, w Wieliczce. Hr. Potulicki Ignacy, w Krakowie. Pryliński Tomasz, w Krakowie. Hr. Przezdziecki Konstauty, w Krakowie. Reich Leopold, w Krakowie. Romanowicz Tadeusz, w Krakowie. Rebczyński Władysław, we Lwowie. Rogawski Karol, w Jaśle. Rogóyski Witold, w Tarnowie. Rotter Jan, w Krakowie. Rybkowski Tadeusz, w Wiedniu. Rychnowski Franciszek, we Lwowie. Hr. Scypio Karol, w Krakowie. Sokołowski Maryan. w Krakowie. Słonecki Zenon, w Krakowie. Br. Sochor von Friedrichsthal Edward w Wiedniu. Starkel Juliusz, we Lwowie. Steingraber Gustaw. Stengel Ireneusz, w Krakowie. Stockmar Ernest, w Krakowie. Strusiewicz Zygmunt, w Czernichowie. Stryjeński Tad., w Krakowie. Strzelecki Henryk, we Lwowie. Swisterski Wiktor, we Lwowie. Szczepanowski Stanisław, w Gorlicach. Szklarski Andrzej, w Krakowie, Szpakowski Witalis, w Krakowie. Szwede Ludwik, w Warszawie. Szymczykiewicz Sebastyan, w Krakowie. Schellenberg August, we Lwowie. Schayer Karol, we Lwowie. Ks. Sanguszko Eustachy, w Tarnowie. Sala Oktawian, w Wysocku. Eks. hr. Siemieński Lewicki Wilhelm, w Chorostkowie. Hr. Scipio del Campo Karol, w Krakowie. Simon Edward, we Lwowie. Hr. Skarbek Wincenty, we Lwowie. Skrzyński Adam, w Zagórzanach Śladkowski Wacław, we Lwowie. Saré Józef, w Krakowie. Spis Stefan, w Warszawie. Struszkiewicz Władysław, w Niewiarowie. Temler, w Warszawie. Umiński Piotr, w Krakowie. Wachnianin Anatol, we Lwowie. Wolf Robert, w Warszawie. Weloński Pius, w Rzymie. Ks. Wołoszyński Karol, w Przemyślu. Walichiewicz Michał, we Lwowie. Wang Juliusz, we Lwowie. Dr. Wereszczyński Józef, we Lwowie Hr. Wodzicki Antoni, w Kościelcu, Wurm Ignacy, w Rzeszowie. Wisłocki Jan, w Jarosławiu. Zachariewicz Julian, we Lwowie. Dr. Zając̨zkowski Wład., we Lwowie. Zontak Wład., we Lwowie. Zaremba Karol, w Krakowie. Zieleniewski Leon. w Krakowie. Ziemięcki Teodor, w Krukowie. Ziembiński Stanisław ,w Krakowie.

*) Na wniosek redaktora naszego pisma p. K. Bartoszewicza.

**) Za Błoniami odezwał się jeden tylko głos, przez nikogo niepoparty, a mianowicie redaktora naszego pisma.

WYSTAWA KRAJOWA

składa się z pięciu wielkich działów, obejmujących 39 grup.

DZIAŁ PIERWSZY.

Krajowe płody rolnicze, inwentarze, płody zwierzęce większych i mniejszych posiadłości, oraz wyroby przemysłu rolniczego większych gospodarstw.

Grupa I. Ziemiopłody. Zboża: pszenica, żyto, jęczmień, orkisz, owies, kukurudza, proso, hreczka. — Ro-

śliny strączkowe: groch, fasola, bób, bobik, wyka, soczewica, łubin. — Rośliny olejne: rzepak, lnianka, len, konopie, mak, słonecznik. — Rośliny pastewne: koniczyna, lucerna, esparcetta, seradella, sporek, sorgo, mohar, trawy różne itp. — Rośliny okopowe: kartofle, buraki, marchew, rzepa, pasternak, bulwy itp. — Rośliny przemysłowe: tytoń (liść), chmiel, malwa, anyż, kmin itp. Okazy nasion różnych roślin mało znanych, a na polecenie zasługujących. Sadownictwo i ogrodnictwo. Owady i zwierzęta ziemiopłodom szkodliwe.

Grupa II. Inwentarz żywy. Konie: robocze, powozowe i wierzchowe (stadne i użytkowe). — Bydło rogate: mleczne, opasowe i robocze ras krajowych i zagranicznych w kraju wychowane. Sprowadzone zaś z zagranicy znajdować się mogą na wystawie tylko w celu porównania z otrzymanym od nich przychówkiem. — Woły robocze i opasowe. — Owce: cienkowełniste, grubowełniste i opasowe. — Okazy wełny w runach pranych i nieprane. — Trzoda chlewna. — Drób. — Króliki.

Grupa 3. Wyroby przemysłu rolniczego i płody zwierzęce. Wyroby z nabiału i przyrządy używane do jego produkcyi. Wyroby gorzelniane. — Wyroby młynarskie młynów zwykłych. — Pieczywo i konserwy domowe. — Włókna lnu i konopi. — Włosień, sierć, szczeć, pierze i t. d.

Grupa 4. Pszczelnictwo i jedwabnictwo. Ule próżne i z pszczołami, rasy pszczół, przyrządy i narzędzia pszczelnicze, miód, wosk i wszelkie z nich przeroby. — Kokony, jedwab surowy i urządzenia do jedwabnictwa.

Grupa 5. Rybołowstwo Hodowla ryb: gospodarstwo stawowe, rybactwo rzeczne, sztuczny chów ryb łososiowatych, zwierzęta rybom szkodliwe i pożyteczne, przemysł rybny i przyrządy do rybołowstwa, akwarya, mapy rysunki, modele itp.

Grupa 6. Budownictwo wiejskie, melioracye gospodarcze i rachunkowość Opisy gospodarstw, plany organizacyi gospodarstw, rachunkowość i kontrola gospodarstw rolnych, statystyka gospodarstw rolnych. — Plany budowli gospodarskich i zakładów przemysłowo rolniczych, plany osuszań i nawodnień, plany kommasacyi itd.

Grupa 7. Leśnictwo i przemysł leśny. Drzewo w stanie niewyrobionym: całkowite pnie, kloce, przekroje. — Drzewo wyrobione: maszty, bale, brusy, deski, łaty, plankony i budulec wszelkiego rodzaju; sztachety, forniry, gonty, dranice, klepki, deszczułki rezonansowe, łuby. — Drobne wyroby z drzewa: listwy na story, pręciki na zapałki, wióry do robienia pudełek na zapałki i t. p. — Wyroby przemysłu leśnego: węgiel drzewny, kora garbarska, obręcze, wici, faszyny itp. — Wyroby suchej destylacyi drzewa: wyskok drzewny, kwas octowy, kreozot, maź, dziegieć, smoła, żywice i terpentyna. — Nasiona leśne. — Rośliny drzewne. — Okazy chorób i nieprawidłowego rozwoju drzewa. — Okazy owadów i innych zwierząt lasom szkodliwych lub pożytecznych. — Plany gospodarcze, registratura leśna, modele i plany budowli leśnych. Narzędzia używane

Grupa 8. Łowiectwo. Przybory myśliwskie. — Psy.

Grupa 9. Nawozy. Nawozy pojedyncze (jednostronne) i złożone.

DZIAŁ DRUGI.

Krajowe wyroby przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego, tudzież dział nauki.

Grupa 10. Górnictwo i hutnictwo Węgle kopalne, koks, asfalt, łupki bituminiczne. Torf, olej skalny surowy i rektyfikowany, odpadki naftowe. Wosk ziemny i jego przetwory. Rudy i metale. Sól warzonka i kopalna. Siarka. Gips. Marmury. Wapienie. Cementy. Kaolin, glinka ogniotrwała, glina garncarska itp. Kwarcyt, kamień brukowy, płytowy i t. p. Naturalne krzemiany alkaliczne, kwarc, alunit. Kopalne sole potasowe i ich przetwory. Minerały używane na nawóz. Skamieniałości Okazy mineralogiczne. Przekroje geologiczne. Modele maszyn i przyrządów używanych w górnictwie.

Grupa 11 Przemysł chemiczny. Kwasy, zasady i sole fabrykowane dla użytku przemysłowego; chemikalia używane do fotografii. Oleje, tłuszcze i ich przetwory, jakoto: gliceryna, mydła i pokosty. Farby i lakiery. Olejki eteryczne, pachnidła i kosmetyki. Białko. Klej. Krochmal (skrobia), dekstryna i cukier skrobiowy. Zapałki.

Grupa 12 Środki pożywienia. Mąka i wyroby mączne, słód. Cukier, syrop i t. p. Spirytus, likwory, drożdże prasowane i t. p Konserwy i ekstrakty: mięsne i jarzynne, bulion w tabliczkach, mleko zgęszczone, kiszki grochowe. Wyroby cukiernicze, pierniki, czekolada, surrogaty kawy i t. p.

Grupa 13. Tkaniny i odzież. Wełna prana i przerobiona, sierć zwierzęca, przygotowana do tkania, tudzież wyroby z tych materyałów. Plecionki ze słomy, sitowia, łyczka, włosów, tudzież tkaniny z drutu i wyroby powroźnicze. Wyroby szmuklerskie. Hafty. Koronki. Gotowe ubrania: suknie, kapelusze, czapki, wyroby modniarskie, obuwie, rękawiczki, bielizna itp. Wyroby tapicerskie. Przyrządy używane do tych wyrobów.

Grupa 14 Skóry i wyroby ze skór. Skóry, wyroby rymarskie, siodlarskie i rękawicznicze z wyłączeniem odzieży i wyrobów galanteryjnych. — Wyroby kuśnierskie.

Grupa 15. Wyroby z materyałów szlachetnych. Wyroby jubilerskie bronzownicze. Wyroby z pianki morskiej bursztynu, korali, kości słoniowej i tp.

Grupa 16. Wyroby galanteryjne. Wyroby galanteryjne, wyroby grzebieniarskie i szczotkarskie, zabawki dziecinne itp.

Grupa 17. Papier i wyroby z papieru. Papka, papier różnego rodzaju do pisania, rysowania i malowania, papier malowany, tapety, papier kartonowy i wyciskany Wyroby introligatorskie.

Grupa 18. Drukarstwo i technika reprodukcyjna. Wyroby drukarskie, ksylograficzne, miedzioryty i staloryty, litografie, chromolitografie, fotografie, roboty grawerskie (rytownicze). Rysunki wzorów przedmiotów przemysłowych i malarstwo dekoracyjne.

Grupa 19. Budownictwo i inżynierya cywilna. Materyały budowlane, o ile nie znalazły pomieszczenia w innych grupach. Plany i modele mostów, wiaduktów, wodociągów i t. p. Plany zakładów przemysłowych: młynów, browarów, gorzelni, tartaków, cukrowni i t. p. Plany modele i rysunki budynków publicznych, pomieszkań, więzień, szkół i t. p. Aparata pomocnicze przy budowlach różnego rodzaju.

Grupa 20. Wyroby z kamienia, gliny i szkła. Wyroby z kamienia, łupku i cementu; rury, toczydła i osełki, kamienie młyńskie, litograficzne; wyroby z marmuru prawdziwego i naśladowanego i t. p. Wyroby z gliny: rury, dreny, cegły, dachówki, kafle, piece ornamenty i t. p. Wyroby ze szkła: szkła taflowe, dęte i t. p.

Grupa 21. Wyroby z drzewa Wyroby stolarskie, jakoto: budownicze, meble i marketerye. Wyroby bednarskie i sitarskie. Wyroby tokarskie. Wyroby snycerskie, wyroby koszykarskie, i inne drobne wyroby z drzewa.

Grupa 22. Wyroby metalowe. Wyroby ślusarskie, blacharskie, kotlarskie, kowalskie, w ogóle wyroby z żelaza i ze stali z wyłączeniem maszyn i instrumentów naukowych. Wyroby z innych metalów. Nożownictwo. Broń różnego rodzaju.

Grupa 23 Maszyny. wyrobu krajowego oraz przyrządy przewozowe. Maszyny parowe, wodne i inne do poruszania służące. Maszyny robocze i narzędzia służące bądź do ogólnego użytku bądź też do użytku szczególnego przy górnictwie, hutnictwie, i innych gałęziach przemysłu. Wozy. wózki, powozy przyrządy do gaszenia ognia i t. d.

Grupa 24, Instrumenta muzyczne.

Grupa 25. Instrumenta naukowe. Instrumenta matematyczne, astronomiczne, fizykalne i chemiczne. Zegary i ich części składowe i t. d.

Grupa 26. Przemysł w zakresie farmacyi, balneologi, higijeny, leczenia i pielęgnowania chorych. Narzędzia diagnostyczne, higijeniczne, farmaceutyczne, chirurgiczne. — Bandaże. Przyrządy przewozowe chorych i rannych.— Przyrządy do pielęgnowania chorych hydroterapeutyczne i gimnastyczne. — Przetwory chemicze w medycynie używane, środki desinfekcyjne i opatrunkowe. — Naczynia i przetwory farmaceutyczne. Pożywki i napoje zaprawne lekami. Srodki do żywienia chorych i rekonwalescentów. — Wody mineralne natur. i sztuczne, Przetwory zdrojowe — Rośliny i nasiona lekarskie. — Plany modele i rysunki budowy szpitali; oświetlenia wentylacy i ogrzewanie budynków; urządzenie kloak, kanałów i tp. — Rysunki, odlewy, odciski i podobizny w zakresie przedmiotów naukowo i przemysłowo lekarskich. farmaceutycznych i balneologicznych. — Wydawnictwa krajowe: lekarskie i farmaceutyczne. — Preparata anatomiczne i patalogiczne itp.

Grupa 27. Przemysł domowy i ręczne roboty kobiet. Wszelkie roboty kobiece szyte, haftowane, haczkowane, pończoszkowe, siatkowe, koronkowe, szutasiowe. Sztuczne kwiaty z jedwabiu, papieru, skóry, wełny itp. (o ile nie należą do grupy 14).

Grupa 28. Okazy prac szkół przemysłowych i przedmioty muzykalne wpływające na podniesienie przemysłu i sztuki. Prace uczniów, wzory i modele.

Grupa 29. Dział wychowawczy i naukowy. Systemy nauczania i urządzania szkół. książki szkolne i dzieła naukowe. Srodki naukowe. Przybory do uzmysłowienia nauki. Prace i wyroby uczniów i uczennic.

DZIAŁ TRZECI.

Wyroby przemysłu domowego gospodarstw włościańskich i mało miejskich.

Grupa 30 Wyroby przemysłu domowego Wyroby tkackie, hafty, koronki, wyroby koszykarskie i snycerskie wyrób pudełek, wyroby z kamienia, gliny i w ogóle wszystkie wyroby stanowiące poboczny zarobek ludności wiejskiej lub małomiejskiej.

DZIAŁ CZWARTY.

Maszyny i narzędzia rolnicze krajowe i zagraniczne oraz maszyny przemysłowe producentów zagranicznych,

Grupa 31. Maszyny rolnicze krajowe.

Grupa 32. Maszyny pomocnicze dla rolnictwa, producentów zagranicznych.

Grupa 33. Maszyny pomocnicze dla przemysłu, producententów zagranicznych.

DZIAŁ PIĄTY.

Dzieła sztuki polskiej oraz zabytki starożytności.

Grupa 34. Architektura. Projekta architektoniczne. Zdjęcia i restauracje zabytków.

Grupa 35, Rzeźba z ostatnich dwudziestu lat,

Grupa 36, Malarstwo z ostatnich dwudziestu lat, Obrazy olejne, rysunki, akwarele, gwasze. pastelle i miniatury,

Grupa 47. Sztuki graficzne jako artyzm. Okazy sztychów, litografij, drzeworytów, foto i cynkotypij artystycznych.

Grupa 38 Sztuka stosowana do przemysłu. Projekta rysowane i okazy przedmiotów,

Grupa 39 Starożytności i pamiątki historyczne. Dzieła sztuki, wyroby artystyczne i okazy przemysłu dawnego i t. d.

WYKAZ SĘDZIÓW

DZIAŁ I.

Grupa I. *a)* Zboże.

Augustynowicz Bolesław, Lwów. Bastgen Roman, Lwów Baruch Gustaw, Podgórze. Cegielski Stefan, Poznań. Czecz Karol, Bierzanów. Gizowski Józef. Jastrzębski Stanisław, Kraków. Langie Tadeusz, Lwów. Hr. Męciński Józef, Partyń-Tarnów. Dr. Prażnowski, Czernichów. Sławiński Przecław, Klecza górna, Wadowice. Urbański Napoleon, Poznań. Żeleński Stanisław, Grodkowice-Niepołomice.

b) Rośliny przemysłowe.

Kaufman, Żywiec. Dr. Larysz Niedzielski Stanisław, Śledziejowice-Wieliczka. Lubomęski Władysław, prof. Czernichów. Szybalski Felicyan, Morawice-Liszki. Tyniecki Władysław, prof. Lwów.

c) Sadownictwo i ogrodnictwo.

Bartik Franz, Wiedeń. Bauer Karol, Czerniowce. Dr. Harajewicz Jan, Kraków. Janczewski Edward, ul. Karmelicka 31, Kraków. Langie Karol, ul. św. Tomasza, Kraków. Różański Jan, Bochnia. Dr. Rostafiński prof. ul. Słowkowska, Kraków. Piątkowski Kazimierz, Lwów.

d) Owady i zwierzęta szkodliwe.

Dr. Nowicki Maksymilian, Kraków. Dr. Rostafiński Józef prof. Kraków. Wierzejski Ant., prof. Kraków.

Grupa 2. *a)* Konie.

Baranowski Antoni, prof. we Lwowie. Benoë Atanazy, Niegowić, Gdów. Borowski Józef. Brzeski Julian, Krotoszyn. Dzwonkowski Edward, Gromnik. Gniewosz Zygmunt, Nowosielce. Gorajski August, Moderówka, Jasło. Eks. Gröwenitz feldmarszałek, Wiedeń. Kohane Zygmunt, Dublany. Kozma. Peszt. Hr. Krasiński Ludwik, Warszawa. Kurnatowski Stanisław, Pożarów. Kubicki Józef, Lwów. Moszczeński Teodor, Wiatrowo. Eks. hr. Potocki Alfred, Łańcut. Hr. Potocki August, Warszawa. Pańkowski Kazimierz, Dublany. Eksel. Ks. Sapieha Adam, Krasiczyn. Eks. hr. Siemieński-Lewicki, Pawłosiów-Jarosław. Stojowski Eugeniusz, Jaszczew-Jedlicze. Hr. Tarnowski Jan, marsz. kraj., Dzików-Tarnobrzeg. Hr. Zamojski Stefan.

b) Bydło.

Abrahamowicz Dawid, Siemianówka. Breuer Jan, Lwów. Czecz Herman, Kobiernice-Kozy. Czarnecki Wiktor. Głuchowski, Kamienna. Habicht Wilhelm, Krzyż-Tarnów. Henzel Seweryn, Staresioło. Homolacs Stanisław, Balice-Zabierzów. Jędrzejowicz Edward, Biała-Tyczyn. Konopka Adam, Lwów. Kościelski Bolesław, Hr. Kwilecki Stefan. Hr. Kwilecki, Oporów. Massalski Wład., Kurdwanów-Podgórze. Niemojowski Ignacy. Pawlikowski Konstanty. Pańkowski Kazimerz, Dublany. Br. Romaszkan Jakób, Horodenka. Eks. ks. Sapieha

Adam, Krasiczyn. Stablewski Stanisław. Struszkiewicz Wład., Niewiarów-Gdów. Strusiewicz, Czernichów. Żółtowski Stanisł., ul. Sławkowska, Kraków.

e) **Owce.**

Braunek Tadeusz. Frommel Juljusz, Pawłosiów. Chełkowski Ildefons. Chłapowski Kazimierz. Jackowski Maksymilian, Poznań. Lewiecki Henryk, ul. Karmelicka 42, Kraków. Michałowski Józef, Witkowice-Ropczyce. Pańkowski Kazimierz, Dublany. Br. Romaszkan Jakób, Horodenka. Skrzyński Zdzisław, Hasło. Struszkiewicz Wład., Niewiarów-Gdów. Szczaniecki Osoria Konstanty. Hr. Wodzicki Kazimierz, Olejów.

d) **Trzoda.**

Barański Karol, Lwów. Czarnecki Wiktor. Godlewski Gabryel. Klonów-Miechów. Kościelski Bolesław, Hr. Kwilecki Mieczysław. Hr. Kwilecki Stefan. Lisowski Włodzim., Jurków-Czchów.

e) **Drób i króliki.**

Iwaniecki Antoni, Cucyłów. Langie Tadeusz, Lwów. Ryks Izabella. Hr. Potocka Aanna, Rymanów. Hr. Roztworowski Joachim, Rybna. Ks. Sapieha Jan.

Grupa 3. *a)* **Wyroby z nabiału.**

Augustynowicz Bol, Lwów. Czecz Herman, Kobiernice-Kozy. Giermański Piotr, Czernichów-Liszki. Dr. Gross Piotr, Lwów. Jędrzejowicz Stanisław, Jasionka-Rzeszów. Kozłowski Leon. Langie Tadeusz, Lwów. Hr. Mycielski Franciszek, Wiśniowa-Strzyżów. Br. Romaszkan Jakób, Horodenka. Struszkiewicz Wład., Niewiarów-Gdów. Dr. Stasiński I. Seeling Saulenfels Ludwik, Izdebnik. Dr. Wawnikiewicz Roman, Dublany. Żeleński Stanisław, Grodkowice-Niepołomice.

b) **Wyroby gorzelniane.**

Homolacs Stanisław, Balice-Zabierzów. Kołodziejski Walery, Kraków. Kisielewski Seweryn, Słupiec-Szczucin. Lisowski, Jórków-Czchów. Miliewski Alfred, ul. Karmelicka 29, Kraków. Hr. Potulicki Ign., Bobrowniki-Bogumiłowice. Dr. Wawnikiewicz Roman, Dublany.

c) **Wyroby młynarskie.**

Baruch Gustaw, Podgórz. Jędrzejowicz Edw., Biała, Tyczyn. Kirchmajer Kanty, Kraków. Kołodziejski Walery, Kraków. Br. Lisowski Adolf, Hucisko-Wieliczka. Turnau Henryk, Gaik Dobczyce.

d) **Pieczywo i konserwy domowe.**

Niedzielska Emma, Śledziejowice-Wieliczka. Hr. Potocka Anna, Rymanów. Ks. Sanguszkowna Helena, Kraków. Szymanowska, Słocina Rzeszów. Wołodkiewiczowa, Kraków. Hr. Zamojska Zofia Stefanowa, Wysock. Hr. Wodzicki Roman, Kościelniki, Cło.

e) **Włókno i włósień.**

Bortnik, Kraków. Narbut, Lwów. Pastor Leon, ksiądz, Radymno. Rajal Ignacy, Kraków.

Grupa 4. Pszczelnictwo i jedwaonictwo.

Dr. Ciesielski Teofil, prof, Lwów. Ks. Gregorczyk. Korytowski Juljusz. Langie Karol, Kraków. Różański Jan, Bochnia. ks. Sieniewicz.

Grupa 5. Rybołowstwo.

Chwalibóg Kornel, Grojec-Oświęcim. Gasch, Dziedzice. Hr. Łubieński. Dr. Nowicki, prof. ul. św. Anny, Kraków. Naimski Michał, Spytkowice-Zator. Hr. Potocki Antoni, Olsza-Kraków. Zontak Władysław, Lwów.

Grupa 6. Budownictwo wiejskie, melioracye gospodarcze i rachunkowość.

Chojecki Stanisław, Kraków. Dzielewski Waleryan. Habicht Wilhelm, Krzyż-Tarnów. Jędrzejowicz Adam, Staromieście Rzeszów. Jankowski Józef, Lwów. Kul, Lwów. Langie Tadeusz, Lwów. Lubomęcki, Dublany. Machan Edward. Hr. Michałowski Roman. Odrzywolski, Kraków. Ramult Ludwik, Lwów. Dr. Rutowski Tadeusz, Lwów. Hr. Karol Scipio del Campo, Kraków. Ks. Sanguszko Eustachy, Gumniska-Tarnów. Hr. Stadnicki Jan, Wielkawieś-Wojnicz. Strusiewicz Zygmunt, Czernichów-Liszki, Świątkowski A. I. Wiśniowski Leszko. Wędrychowski Eugeniusz. Żeleński Stanisł., Grodkowice-Niepołomice.

Grupa 7. *a)* **Drzewo wyrabiane i niewyrabiane.**

Hr. Badeni Stanisł., Branice-Pleszów. Eks. hr. Dzieduszycki Włodz., Lwów. Łukomski I. Rivoli I. Reich Leopold, Kraków. Ks. Sanguszko Eustachy, Gumniska-Tarnów. Strzelecki Henryk, Lwów. Hr. Szembek Aleksander, Słupia-Kempen. Turnau Henryk, Gaik Dobczyce, Tyniecki Wład., prof. ul. Cłowa, Lwów.

b) **Wyroby przemysłu leśnego.**

Dr. Bandrowski Ernest. Glanz Lwów. Hr. Hompesch. Rudnik, Landa Józef. Nowicki Franciszek, Kraków, Hr. Potocki Roman, Lwów. Dr. Radziszewski Bronisław. Reich Leopold, Kraków. Siegler Eberswald, Krzeszowice. Dr. Wawnikiewicz Roman. Lwów. Hr. Zamojski Stefan, Wysock.

c) **Nasiona leśne, rośliny drzewne, okazy chorób drzew, okazy owadów, plany gospodarcze i narzędzia.**

Glanz, Lwów. Janczewski Edward. prof., ul, Karmelicka, Kraków. Siegler Eberswald, Krzeszowice. Strzelecki Henryk prof., Lwów. Tyniecki Wład. prof., ul. Cłowa 3, Lwów. Weisman Edward, Zawidowice-Gródek.

Grupa 8. Łowiectwo.

Albus, łowczy hr. Potockiego. Homolacs Stanisł., Balice-Zabierzów. Hr. Potocki Roman. Ks. Sapieha Wład. Hr. Wodzicki Antoni, ul. Wiślna, Kraków. Hr. Zamojski Andrzej, Kraków. Hr. Zamojski Stefan, Wysock. Zontak Wład, Lwów. Żurowski Teofil.

Grupa 9. Nawozy.

Frommel Juljusz. Giermański, prof. Czernichów-Liszki. Dr. Gross. Piotr, Lwów. Hatscher, Ferd., Łuczanowice. Dr. Olszewski Karol, Kraków. Dr. Szymański Fr., Żabików. Dr. Wawnikiewicz Roman, Lwów.

Posiedzenie pełnego Komitetu wystawowego w d. 31 sierpnia. Po zagajeniu posiedzenia przewodniczącego prezydenta Krakowa Dr. Szlachtowskiego, zabrał głos pan dyrektor wystawy Dr. Faustyn Jakubowski. W przemówieniu swojem zaznaczył że jeżeli z jednej strony jest nadzieja świetnego udania się wystawy i jej powodzenia — to z drugiej strony pr ykro jest mowcy wyznać, że budżet kosztów w znacznej części przewyższył pierwotnie przedstawiony kosztorys. Komitet pierwotny robił takowy na podstawie doświadczenia wyniesionego z wystawy lwowskiej. Dziesięcioletni jednakowoż przeciąg czasu wykazał takie rozrośnięcie się przemysłu krajowego, że obrany obszar okazał się za mały stosunkowo do zapowiadających się przedmiotów. Przedmioty, umieszczone w głównym pawilonie na wystawie lwowskiej — na krakowskiej wystawie musiały osobne otrzymać pawilony. Dział szkół przemysłowych, wyroby przemysłu krajowego — przedmioty działu etnograficznego musiały otrzymać osobne pawilony — a każdy pawilon kosztuje 3 500 złr. — co koszta wystawy zwiększyło o 10,000 złr. Mimo to pawilon główny jeszcze jest za mały, z tego powodu Komitet przyznawał 60% żądanego miejsca, to znaczy że wystawa powinna być dwa razy większą. To pewna, że Komitet robił, co było w jego mocy, aby koszta sprowadzić do minimum. Dowodem tego, że mimo zwiększonej płacy i trudności dostania robotnika z powodu robót wojskowych, pierwsze roboty są wykonane w granicach kosztorysu. A dodać jeszcze trzeba, że i wystawa sztuki nie zapowiadała się tak świetnie, jak się obecnie przedstawia. Te wszystkie powody podwyższyły budżet, o ile go dziś w przybliżeniu oznaczyć można do wysokości pokaźnej kwoty 85—90,000- Suma przyrzeczonych i nadesłanych subwencyi zaś wynosi. pomijając przyrzeczoną kwotę przez Radę miasta Krakowa 35,000. Źródła do pokrycia reszty wydatków są następujące: a) sprzedaż biletów wstępu; b) loterya fantowa; c) dochód z placowego d) dochód z akcyzy. Punkt ostatni potrzebuje wyjaśnienia. Rada miejska uwolniła od opłaty akcyzy wszystkie trunki tak skonsumowane na placu wystawy jak i po zamknięciu wystawy pozostałe. Korzystając z tego. Komitet uzyskał od wystawców zobowiązanie, że należną za ten podatek opłatę złożą na ręce Komitetu, który przeznaczył takową na koszta wystawy. — W tej chwili do otwarcia wystawy roboty jeżeli nie są skończone, to są wszystkie na ukończeniu. Wina to nie Komitetu, ale wystawców; zresztą los to każdej wystawy. że w ostatnich chwilach wszystko się ustawia. I tym razem uchwała Komitetu, że przedmioty wystawowe tylko do 20 sierpnia się przyjmują, okazała się bezskuteczną. W trzech dniach ostatnich dopiero na głowę Komitetu upadł nawał pracy tak, że całemi dniami pracuje. I dziś nieznużony przez noc całą pracować będzie. Na protektora wystawy zaprosił Komitet następcę tronu Arcyksięcia Rudolfa, który protektorat ten przyjąć łaskawie raczył. Ze smutkiem przychodzi mi oznajmić, że na zaproszenie Komitetu, aby raczył przybyć na dzień otwarcia wystawy, dostojny protektor, z powodu manewrów, na których musi być obecny jako komendant — uczestniczyć w otwarciu wystawy nie może. Również panowie ministrowie na sam dzień otwarcia, z powodów od siebie niezależnych przybyć nie mogli. W ciągu wystawy ma jednak przybyć minister rolnictwa; jutro zaś zastępować go będzie radca sekcyjny Z powodu odbyć się mających manewrów i generalicja z żalem swej obecności odmówić musiała.

Ponieważ do kompetencyi Komitetu nie należy mianowanie prezesów, Komitet udał się do Namiestnictwa, które prezesem jurorów mianowało J. E. Hrabiego Włodzimierza Dzieduszyckiego. Pojutrze (t. j. b. m.) odbędzie się posiedzenie jurorów przemysłowych.

Z różnych powodów okazała się potrzeba zmiany i uzupełnienia grona sędziów. Mowca przedstawił w tym względzie imieniem Komitetu wykonawczego następujące propozycye, które bez dyskussyi przyjęte zostały. Z grona sędziów występują: hr. Włodzimierz Dzieduszycki, który został mianowany prezesem. Z tego samego działu przemysłu domowego wystąpić musi pan Federowicz jako wystawca. Panowie Lachner i Rutowski przeniesieni być mają z grupy 30 do 28. Zaproszeni zaś na sędziów zostali ksiądz Michał Czacz, kierownik szkół przemysłowych, i warsztatów subwencyonowanych przez wydział krajowy, pan Rybczyński, sekretarz muzeum przemysłowego we Lwowie, pan Krysiński dyrektor szkoły garncarskiej w Kołomyi, pan Oskar Kohlberg, pan Izydor Kopernicki członek Akademii Umiejętności, w miejscu I. E. hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego, Dr. Wereszczyńskiego, oraz panowie Odrzywolski, Ziembiński, Sokołowski, Gadomski, Rotter i Bortnik, Stanisław Niedzielski, Stanisław, Homolacz i Tadeusz Federowicz i hr. Karol Scipio-del-Campo. W dziale szkół przemysłowych ze względu na rolniczy przeważnie cel takowych, weszli w skład sędziów: pan Dydyński i pan Jędrzejowicz, oraz panie: Falkenhagen Zalewska i hr. Potocka z Rymanowę.

W końcu, po dłuższej dyskussyi uchwalono co następuje: Wstęp dla dzieci niżej lat dziesięciu oznaczi się w dzień powszedni na połowę ceny (wniosek pana Bandrowskiego) w niedzielę zaś cena wstępu dla dzieci ustanawia się na 10 centów (uzupełnienie Dr. Jordana).

KRONIKA WYSTAWOWA

W olbrzymie flagi, powiewające na wysokich, ozdobnych masztach, przybrał się dziś nasz rynek z powodu otwarcia w Sukiennicach Wystawy sztuki. Flag tych cztery powiewa od strony Kościoła Panny Maryi, a dwie od ulicy Szewskiej. Wejście do górnych Sal Sukienic, tudzież wschody całe ostawione taką masą zieloności, że wyglądają one jak gaiki i aleje egzotyczne.

Dla palących. Na placu Wystawy urządzoną została dla dogodności publiczności zwiedzającej trafika we własnym pawilonie — mająca wszelkie gatunki tytoniu i cygar. W tymże pawilonie urządzoną została „garderoba“ gdzie za pewną stosunkowo bardzo małą opłatą, mogą być przechowywane części ubrania w razie zmiennej pogody.

Sprzedaż furażu na placu wystawy. Komite-Wystawy krajowej upoważnił pp. Bergera i Landesdorfa do sprzedaży furażu na placu wystawy dla bydła i koni i to po następującyah cenach: za 100 kilg. owsa 5 złr. 75. ct., — słomy mierzonej 2 złr., — żytnej prostej 2 złr. 40., — paszy zielonej 1 złr. 15 ct., — siana wołowego i końskiego 2 złr. 80 ct., — osyppi jęczmiennej 8 złr.

Loża protektora urządzona dla spodziewanego gościa Arcks. Rudolfa, którego zastąpi Jego Excellen. p. Namiestnik w dzień otwarcia wystawy, już jest zupełnie udekorowaną i przedstawia się wytwornie i mile dla oka. U góry widnieje orzeł, godło państwa, dużych rozmiarów. Umieszczono go tam w ostatniej chwili w miejsce dawniejszego, który był za mały i trochę niefortunnie z papieru wyrobiony. Obecny orzeł jest znakomitym wyrobem ślusarskim z fabryki lwowskiej p. Jana Daschka (czemu nie Daszka) i przeznaczony jest po zdjęciu na naczółek bramy dworca kolei państwowych we Lwowie. Wnętrzne loży wybite bogato dywanami a zewnątrz festonami i firankami. Naprzeciw loży są miejsca dla deputacyi, dalej dla publiczności.

Cennik dorożkarski w czasie wystawy Z chwilą otwarcia wystawy tj. z dniem 1 września bz. zamiast dotychczasowych dwóch dorożek stać będzie na placu wystawy 10 dorożek: Nadto w Rynku głównym w pobliżu kościoła Sw. Wojciecha stowarzyszenie właścicieli dorożek krakowskich, zobowiązało się na czas Wystawy dostarczać także począwszy od dnia 1 września ośm powozów parokonnych i dwa omnibusy do przewozu publiczności z rynku na plac wystawy po cenie 10 ct. od od osoby a po 5 ct. od dzieci do lat 10-ciu. Cena ta stosuje się do owych pojazdów dwukonnych

jak i omnibusów, których woźnice dla odróżnienia od fiakrów parokonnych opatrzeni będą odznaki z napi- „Rynek wystawa 10 ct.“ Szczegółowe cauy jazdy dla dorożak fiakerskich z miasta na plac wystawy na błoniach miejskich są następujące:

a) Dla dorożek dwukonnych taksa 30 ct za czas czekania łącznie z powrotem, lub dalsze użycie dorożki takie same, jak w mieście tj. za $\frac{1}{4}$ pierwszej godziny 30 ct. za $\frac{1}{2}$ godziny 50: za godzinę 1 zł. a za każde dalsze pół godziny 35 ct.

b) Dla dorożek jednokonnych taksa 30 za czas czekania łącznie zpowrotem lub dalsze użycie dorożki taksy takie same jak w miescie, 20 ct. za kwandrans pierwszej godziny, a za każde następujące półgodziny 30 ct. a. w.

Od godziny 10 wieczór do 6 zrana powyższe ceny należy opłacać o połowę wyżej.

W razie krótszego użycia dorożki fiakierskiej tak jednokonnej, luk dwukonnej należy się zapłacić za całe cwierć godziny, a za oświetlenie latarni powozowych dopłaca się za jazdę od kwadransa do jednej godziny 5 ct., bez względu na rodzaj dorożki. Taksy wymienione obejmują taksy za myto.

Dokładny spis nazwisk artystów biorących udział w Wystawie sztuki z podaniem ilości ich dzieł nadesłanych na Wystawę I, Obrazy olejne:

Abramowicz Bronisław (dwa), Ajdukiewicz Tadeusz (dwa), Alchimowicz Kazimierz (jeden), Andrzejkowiczówna Magdalena (jeden), Axentowicz Teodor (jeden), Bakałowicz Władysław (dwa), Bakałowicz Stefan (jeden), Benedyktowicz Ludomir (jeden), Bergman Stanisław (jeden), Bierkowska Karolina (jeden), Bierkowska Leona (jeden), Bilińska Anna (dwa), Binkiewicz Stanisław (jeden), Borkowski Alfons (jeden), Brandt Józef (dwa), Brochocki Walery (dwa), Bryll Ferdynand Władysław (trzy), Bryniarski Stanisław (jeden), Brzeski Bronisław Julian (jeden). Buchbinder Szymon (dwa), Chełmoński Józef (jeden), Chmielowski Adam (jeden), Cichocki Feliks (jeden), Ciesielski Władysław (dwa), Daniszewski Franciszek Ksawery Jędrzej (trzy) Dukszyńska Dukszta Emilia (dwa), Dulębianki Marya (trzy), Eljasz Walery (jeden), Gerson Wojciech (trzy), Gottlieb Maurycy (jeden), Grabowski Andrzej (cztery), Gramatyka Antoni (trzy), Greim Jan (jeden), Grocholski (jeden), Gryglewski (sześć), Harasimowicz Marceli (cztery), Hirschenberg Samuel (jeden), Horowitz Leopold (ośm), Ichnowski Wacław Michał (jeden), Jankowski Czesław (dwa), Jaroszyński Maryan (jeden), Jaroszyński Józef (jeden), Jasiński Emil (jeden), Jasiński Zdzisław (jeden): Jezierski Antoni (jeden), Kochanowski Roman (trzy), Koniuszko Wacław (trzy), Kossak Wojciech (trzy), Kotowicz Apolinary (jeden), Kotsis (ośm), Kozakiewicz Antoni (dwa), Krajewski Marceli (ośm), Kryciński Walery (jeden), Krzesz Józef (sześć), Krudowski (dwa), Kruszewski Józef (jeden), Leopolski Wilhelm, (jeden), Lepszy Edward (cztery), Lipiński Hipolit (pięć), Lisiewicz Tomasz (jeden), Łaszczyński Bolesław (dwa), Łosik Tomasz (jeden), Łaskind Włodzimierz (dwa), Łuszczkiewicz Władysław (jeden), Machniewicz Franciszek Jan (trzy), Malczewski Jacek (pięć), Malecki Władysław (jeden), Maleszewski Tytus (jeden), Mańkowski Konstanty (dwa), Masłowski (jeden), Matejko Jan (jedenaście), Merwart Paweł (dwa) Miler Karol (dwa), Mioduszewski Jan Ostoja (trzy) Mirecki Kazimierz (dwa), Mniszech hr. Andrzej (jeden), Moniuszko Jan (jeden), Mroczkowski Aleksander (dwa), Papieski Zygmunt (jeden), Picard Leon (jeden), Pichowski Wojciech (jeden), Piotrowski Antoni (jeden), Piwnicki Witold (trzy), Pruszkowski Witold (jeden), Radziszewski Stan. (dwa), Reychan Stan. (jeden), Reyz Miecz. (jeden), Rodakowski (trzy), Römer Alfred (trzy), Rosen Jan (jeden), Rossowski Władysław (dwa) Rostworowski (jeden), Rybkowski Tadeusz (jeden), Sandoz Adolf (dwa), Schunppe Alfred (jeden), Sidorowicz (jeden), Siemiradzki Henryk (dwa), Stasiak Ludwik (dwa). Strażyński Aleksy (dwa), Styka Jan (pięć), Swieżyński Saturnin (jeden), Swieszewski Aleksander (trzy), Szembek hr. Stanisław (trzy), Szermentowski Jozef (jeden), Sztenzel Maurycy (dwa), Szymanowski Wacław (jeden), Szyndler Pantaleon (dwa), Techner Władysława Marya (jeden), Tomkiewicz Stanisław (jeden), Trębacz Maurycy (jeden), Trojanowski Wincenty (dwa), Unierzycki Józef (jeden), Wawrzeniecki Maryan (jeden), Wieloglowski Artur (jeden), Wodziński Józef (cztery) Wolski Stanisław (jeden) Wyczółkowski (jeden), Zadrażil Kazimierz (dwa).

SPRAWOZDANIA WYSTAWOWE.

LESNICTWO.

O ile to jest możebnem w dniu i chwili, gdy otwierają się dopiero szranki naszego wielkiego turnieju rolniczo-przemysłowego, rozpoczynamy dziś przegląd jego.

Zadaniem naszem będzie, aby przegląd ten był jaknajbardziej wyczerpującym przy niezbędnie treściwej formie, odpowiedniej niezbyt szerokim łamom naszego pisma. Będziemy się tedy starali, aby szereg sprawozdań z rozmaitych działów Wystawy, w niniejszym „Dzienniku“ umieszczanych, złożył się na całość treściwą, którаby była minijaturowym chociażby obrazem tego wszystkiego, co się na Wystawie mieści i świadczy o postępie naszego kraju na polu rolnictwa we wszystkich jego rozgałęzieniach, tudzież na polu wszelkiego rodzaju przemysłu, fabrycznego i rękodzielniczego, który w naszych czasach stał się wszędzie, a więc i u nas stać się musi, dźwignią postępu i rękojmią dobrobytu powszechnego.

Sprawozdania więc wystawowe w naszym „Dzienikuu“ — tuszymy sobie, że nietylko będą czyniły zadość potrzebie chwili, jako zwracające uwagę publiczności na te wszystkie przedmioty i szczegóły Wystawy w każdym z jej działów i grup, które powyżej streszczonemu zadaniu jej odpowiadają, świadcząc o rozwoju jakiejkolwiek pracy produkcyjnej n nas, — lecz nadto dla tych, którzyby wszystkie numera „Dziennika Wystawy“ złączyć w całość i zachować zechcieli, stanowić będą pożyteczną i przyjemną pamiątkę, dowodzącą, że nie w małej liczbie, lecz, gromadnie i nie z próżnemi rękami, lecz zbrojni w wymowne dowody pożytecznej pracy, stają do apelu reprezentanci wszystkich stanów społeczeństwa polskiego tam, gdzie powołani są, aby świadczyć o żywotności ogółu naszego i prawach naszych do poczesnego miejsca w rodzinie narodów europejskich.

Po tem wstępnem słówku, które uważaliśmy za niezbędne przy rozpoczęciu przeglądu otwierającej się dziś Wystawy, — przystępujemy do pierwszego naszego sprawozdania.

Z prawdziwego chaosu, którego widownią w ciągu ostatnich paru tygodni był plac Wystawy i każdy ze znajdujących się na nim budynków, — najpierwej się wznosiły, uporządkowały i w gotowości przed okiem widzów stanęły wystawy trzech ważnych ziemiańskiego gospodarstwa działów: l e ś n i c t w a . r y b a c t w a i ł o w i e c t w a. Dla tego tego też im, przed innemi grupami i działami, przywilej pierwszeństwa najsłuszniej się należały.

Rozpoczynamy dziś od l e ś n i c t w a.

Dział ten, tyle ważny w ogólnej ekonomii naszego kraju, który niegdyś dla całej Europy zachodniej dostarczał wszelkiego materyału drzewnego, a dziś jest niestety, dzięki złej i nieoględnej gospodarce lat przeszłych, bogatych swych lasów w większej połowie pozbawiony, — reprezentowany jest bardzo niewielką liczbą wystawców, co zdaje się świadczyć o niewielekiej też liczbie — nie mówimy już wzorowych, ale chociażby mniej więcej racyonalnych gospodarstw leśnych w naszym kraju.

Wystawców większych dział leśnictwa ma ściśle mówiąc dwóch tylko, a temi są: zarząd lasów państwowych z dóbr kameralnych w Galicyi i właściciel dóbr krzeszowickich hr. Artur Potocki. Pomimo to jednak wystawa leśnictwa przedstawia się bardzo ciekawie i pouczająco.

Z przedmiotów i okazów, z dóbr kameralnych nadasłanych, bardzo wiele rzeczy zasługuje na szczególną uwagę.

Najprzód — (chociaż to ściśle do wystawy leśnictwa nie należy, bo po za jej zakres wychodzi) — warto spojrzeć na wielką mapę Galicyi, w pawilonie leśnym na ścianie zawieszoną, przedstawiającą w sposób poglądowy i jasny, stan a raczej obszar, dóbr państwowych w Galicyi w r. 1886 w porównaniu z obszarem, jaki Austrya objęła w posiadanie przy zaborze kraju w r. 1779. Obszar ten w ciągu tego słulecia o tyle się powiększył, że bardzo smutne przychodzą ztąd reflcksye na temat naszych bied, a może i nieoględności naszej!..

Rozpoczynając oględziny okazów właściwego leśnictwa dóbr rządowych, musimy wejść najprzód do ogródka, znajdującego się przed pawilonem. Jest tu szkółka drzew najrozmaitszych, iglastych i liściastych, przedstawiająca poglądowo wzrost drzewek jehnorocznych, dwuletnich i trzechletnich, są okazy grubych buków, sosen i jasionów, poustawiane w kształcie obelisków, są leżące olbrzymie, a proste jak świece i zsiadłe w przekroju jak kmień, pnie dębów, jasionów i sosen między nimi ześ jedna sztuka jodłowa, mająca od zrębu do szczytu 34 metry długości, są przekroje kłód, mające około metra średnicy, pęki kory garbarskiej, okazy żywych młodych sosenek i jodeł, i t. d. — Wszystkie te przedmioty pochodzą przeważnie z lasów Niepołomicklch.

Nierównie jednak ciekawsze jeszcze rzeczy, do tegoż działu leśnictwa skarbowego należące, są do oglądania w samym pawilonie leśnictwa. Naprzykład: modele plastyczne, na dość sporą skalę z niezmienną dokładnością wyrobione, spławu drzewa z gór do rzeki w okolicach Czarnej Hory w Karpatach; z nich poglądowo poznaje się sposób spuszczania drzewa do spław kanałami sztucznemi (drewnianemi, w kształcie koryt, zasilanemi wodą z górskich stawów i jezior. Z większ zaś precyzją i na większą skalę wyrobiony jest taki) medal spławu drzewa ze szczytu Czeremoszy siłą wodozbioru sztucznego, noszącego imię arcyksięcia Rudolfa. Wodozbiór ten, wraz z całym olbrzymim systemem sztucznych kanałów, spuszcza drzewo do spławu z Galicyi, Bukowiny i Węgier, — model zaś, o którym mowa, wyrobiony z masy papierowej i delikatnych patyczków drewnianych tak plastycznie uwydatnia miejscowość i całą manipulację spławu, — że powiedziećby trzeba niemal, iż lepiej zeń poinformować o tem się wszystkim można, niż z natury, gdyż tu łatwiej oko obejmu jecałość.

W tymże dziale znajdują się umieszczone systematycznie w kilku oszklonych gablotach, bogate kollekcje owadów - szkodników leśnych, które są nieraz przyczyną chorób, a nawet i śmierci drzew, ssąc ich soki, gnieżdżąc się na liściach. wpijając w młode odrośle, lub też tocząc korzenie. Patrząc na te rozmaite kształtami, a często nawet piękne stworzenia, podobne do motyli barwnych, lub połyskujące złocisto, trudne się nawet profanowi domyśleć, że są to przedstawicielo legionów, prowadzących zaciętą walkę z kulturą leśną.

Ciekawemi są także w tym dziale drobne przedmioty, wyrobione z resztek drzewa przy wielkiej eksploacyi leśnej, jak np: patyczki na story do okien, cienkie deseczki na żaluzye, denka i obwódki do pudełeczek aptecznych, składowe części krzeseł ogrodowych, etc. Wszystko to dowodzi, że w racyonalnej gospodarce leśnej najdrobniejszy nawet odłamek drzewa da się spożytkować na produkt handlowy, nieraz bardzo pożyteczny i cenny.

Są tu nareszcie wzory ksiąg, ciekawe dla specjalistów — gospodarzy, bo pouczające o praktycznych i najlepszych sposobach prowadzenia ksiąg rotacyjnych i rnchunkowych w gospodarstwie leśnem.

Drugi z wystawców działu rolnictwa — zarząd leśnictwa krzeszowickiego, umieścił swe ciekawe okazy również w części w ogródku, w części w pawilonie.

W ogródku godne są widzenia wzorowe szkółki sosen, świrków i dębów, z widoczną umiejętnością i wielkim staraniem prowadzone; dalej — dowcipne narzędzia mechaniczne do mierzenia kubicznej objętośc kopanych rowów i t. z. „znaczniki“ do regularnego sadzenia (w kratkę) młodych drzewek, t. z. „sadzonek“, tudzież bardzo praktyczne płoty ruchome, mogące być przenoszonemi z miejsca na miejsce w całości i służyć po lat kilka bez uszkodzenia.

Najbardziej jednak pouczającemi są tu okazy użytkowania młodej trzebieży leśnej, która częstokroć, przy nieracyonalnem, chociaż nieuniknionem, trzebieniu zbyt gęsto porosłych lasów, bez żadnej korzyści się marnuje. Stosownie do wiekn i wzrostu trzebieży, wyrabiają się z nich w lasach Krzeszowickich bardzo pożyteczne i pokupne rzeczy (których okazy tu się właśnie znajdują,) jak tyki chmielne większe i mniejsze, fele kopalniane grube i cienkie, tyki grochowe, drzewo na opał krąglakowę i gałęziowe, tyki i kołki do płotów, stęple kopalniane i nareszcie chrust rozmaitego rodzaju. Wszystko to są przedmioty nietylko bardzo ciekawe, lecz nawet mające znaczenie — że tak powiemy — pedagogiczne dla właścicieli lasów.

W pawilone — leśnictwo Krzeszowickie wystawiło szereg przedmiotów również ciekawych i pouczających. Są tu nasiona rozmaitych drzew, jak olchy, brzozy, świerku, sosny, lipy, akacyi, klonu, grabu, jesionu, itd. są wzorowe okazy narzędzi leśnych: pił, toporów, świdrów, łopat, sap, stempli do cechowania drzew, etc. — są okazy węgla drzewnego, z różnych rodzajów drzewa wypalanego, modele wozów (piętrowych) do rozwożenia sadzonek, i nareszcie — modele wagonów (a raczej platform), wraz z modelami przenośnej kolei żelaznej, która się używa w wielu miejscowościach lasów Krzeszowickich do przewózki drzewa.

Słowem z okazów, figurujących na tej wystawie, wnosić można, że gospodarstwo leśne w Krzeszowicach prowadzi się wzorowo i godnem jest ze wszech miar jaknajszerszego w naszym kraju naśladowania.

Z innych wystawców tego działu, — p. Sękowski dał grupę sadzonek rozmaitych drzew, p. Szmidt z Mogilan — okazy bardzo ładnej wikliny koszykarskiej, surowej i okorzonej — i nareszcie p. Stan. Brykczyński z Pacykowa kilka kręgów rozmaitych rodzajów patyczków zapałkowych, których wielką fabrykę w swoim majątku posiada.

TEATR KRAKOWSKI.

Dziś

UROCZYSTE PRZEDSTAWIENIE

jako w dniu otwarcia Wystawy krajowej

Zabobon czyli Krakowiacy i Górale

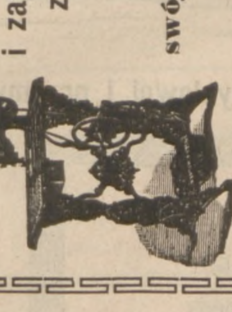
Obraz ludowy w 3 aktach ze śpiewami i tańcami, J. N. Kamińskiego muzyka Karola Kurpińskiego.

Obraz z żywych osób, układu Juliusza Kossaka

U stóp Wawelu.

Poje i Radomski

MECHANICY

i zaprzysięgli rzeczoznawcy sądowi

polecają

swój bogato zaopatrzony

SKŁAD MASZYN

do szycia

tylko najlepszych i najpoprawniejszych konstrukcyj.

Gwarancya 5 lat.

Spłata ratami: tygodniowo 1 złr., miesięcznie 4 złr., kwartalnie 12 złr., gotówką zaś 10% taniej.

Illustrowane cenniki i próbki szycia rozsyłamy darmo i opłatnie.

Przestroga.

Niniejszem oświadczamy, że ajentami nigdy się nie posługujemy; jesteśmy bowiem tego przekonania, że tylko lichy towar, aby go zbyć, potrzebuje ajontów i faktorów i tylko za złe maszynz 20 do 30 % płacić można. Procent ten nie kto inny, jak tylko Szanowna Publiczność opłaca; a w zamian dostaje maszyny, których najczęściej używać nie można. Ośmielamy się także wyjaśnić, że polecone przez ajentów maszyny a przechrzczone na **„amerykańskie“** lub **„oryginalne,“** amerykańskiemi nie są, bo w Ameryce nawet niebyły, oryginalnemi również nazwać nie można, bo są jak wszystkie inne fabrycznie szablonowo zbudowane, z tą jednak różnicą, że t. z. „amerykańskie“ lub „oryginalne“, są prawie całe z lanego żelaza, podczas gdy w innych, najbardziej podlegające uszkodzeniu części są z kutej stali.

Nie bez korzyści dla interesowanych będzie i ta wiadomość, że ajenci i faktorzy rekrutowani przeważnie z ludzi bez jutra nie dają najmniejszej rękojmi co do dobroci maszyn, a sprzedając je na spłatę ratami, przedkładają do podpisu rewersa w obcym języku, na mocy których w razie uchybienia choćby tylko jednej raty o oznaczonym terminie, skarżą o całą należytość we Wiedniu lub Pradze, co utrudnia dłużnikowi skuteczną obronę i naraża go na znaczne koszta.

NAWOZY

sztuczne

SUPERFOSFATY

pojedyncze (jednostronne) i w wszelkich możliwych kompozycyach, mąkę z kości parzonych, mąkę z żużli Thomasa miałko mieloną, oraz kainit i wszelkie sole potażowe ofiaruje po możliwie niskiej cenie

Dr. Roman May

fabryka chemiczna w Starołęce pod Poznaniem

NB. Podczas Wystawy Krajowej rolniczo-przemysłowej przyjmuje się łaskawe zlecenia na miejscu Wystawy.

Pierwsza przemysłowa

Fabryka Bulionu

istniejąca od lat dziesiątek

ANTONIEGO SOLKOWSKIEGO

w Krysowicach, poczta Mościska

poleca Szanownej Publiczności

BULION

w tabliczkach po cenie **sześć** złr. za kilo, **trzy** za pół kilo.

Odbiorcom w większej ilości odpowiedni rabat.

FABRYKA

wyrobów z drzewa, żelaza i drutu

Geo E. Delaval

w Grybowie.

Poleca:

Materace druciane w drewnianych i żelaznych oprawach, żelazne i drewniane łóżka z drucianemi materacami, siedzenia do wózków, wózki dla chorych, nosze dla chorych, oraz inne wyroby z drutu **Daje się także na wypłaty ratami.**

L. J. MALEWSKI

we Lwowie

pierwsza galicyjska

Fabryka Korków

katalońskich

do BECZEK i BUTELEK

założona w r. 1877, poleca swoje wyroby wystawione w dziale II. grupa 26 balneologiczna. 1—10

ANTONI ROZMANIT

KRAKÓW

FABRYKA PAROWA

Cykoryi, Surogatów kawy i kawy figowéj

w Rakowicach pod Krakowem.

Wyrabia z produktu surowego własnej plantacyi wszelkie gatunki Cykoryi i sztucznej kawy, odznaczające się bogactwem części pożywnych, tudzież doskonałym smakiem i zapachem.

FABRYKA poleca przedewszystkiem:
Surogat kawy w pudełkach (Sufiadki)
Surogat kawy w szklankach.
Kawę śrutową francuską Rozmanita.
Cykoryę krakowską gorzką.
Knwę figomą.
Cykoryową kawę perłową. (Nowość!!)
Kawą krakowską w skrzyneczkach wyborową.

Na wystawie własny pawilon.

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych sklepach.

WINOGRONA STOŁOWE codziennie świeże w 5 klgr. paczkach opłaconych rozsyła za pobraniem pocztowem po złr. 1 ct. 60 **Frankl & Comp. Werschetz (Węgry).**

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, że otrzymałem wielką ilość

Papieru listowego

z kopertami i bez, jakoteż i

Biletów wizytowych

w różnych kształtach i jakości i wykonuję druk na tychże po cenie nadzwyczaj niskiej.

A. Koziański

właściciel drukarni, ul. Szewska 21.

Przewodnik po KRAKOWIE

K. Bartoszewicza

jest do nabycia po cenie 40 ct., z chrom. planem miasta po 70 ct. za egzemplarz.

Wyprawy dla młodzieży szkolnej

dostarcza bardzo tanio Kazimierz Niesiołowski w Krakowie.

Sukiennice 24.

Pieśni polskie

najlepszy zbiór utworów patryotycznych wyszedł w trzeciem eleganckiem wydaniu nakładem **KSIĘGARNI K. BARTOSZEWICZA w KRAKOWIE.**

Cena egzempl. gustownie oprawnego z wybiciem 1 złr., (pocztą 1 złr. 15 ct.)

Księgarnia **K. Bartoszewicza** i Administracya ›Kuryera Krakowskiego› w Krakowie (hotel Saski), wysyła franco za nadesłaniem 5 złr. 20 ct. Akcye Towarzystwa Sztuk Pięknych.

Pierwszorzędna fabryka polska

WYROBÓW BEDNARSKICH

Wiktora Bętkowskiego

w Słotwinie,

poleca swój obficie zaopatrzony SKŁAD BECZEK do piwa i wina jakoteż wszelkie w zakres jej wchodzące roboty bednarskie.

Wszelkie, nawet najwybredniejsze polecenia większych piwowarów i winnic z nadzwyczajną szybkością z doborowego materyału załatwione być mogą.

Proszę o jak najliczniejsze zamówienia, a co do cen porozumienia się wprost z niżej podpisanym. Z głębokim szacunkiem **Wiktor Bętkowski.** 1—10

NIAGARA

powieść o 130 kobietach LEONA GOZLANA

wyszła nakładem księgarni K. Bartoszewicza w Krakowie

i jest do nabycia po cenie **80** ct. za egzemplarz, z przesyłką pocztową **90** ct.

5

Koncesyonowany Zakład Pogrzebowy

A. Szafrański

ul. Kopernika (Wesoła) Nr. 32.

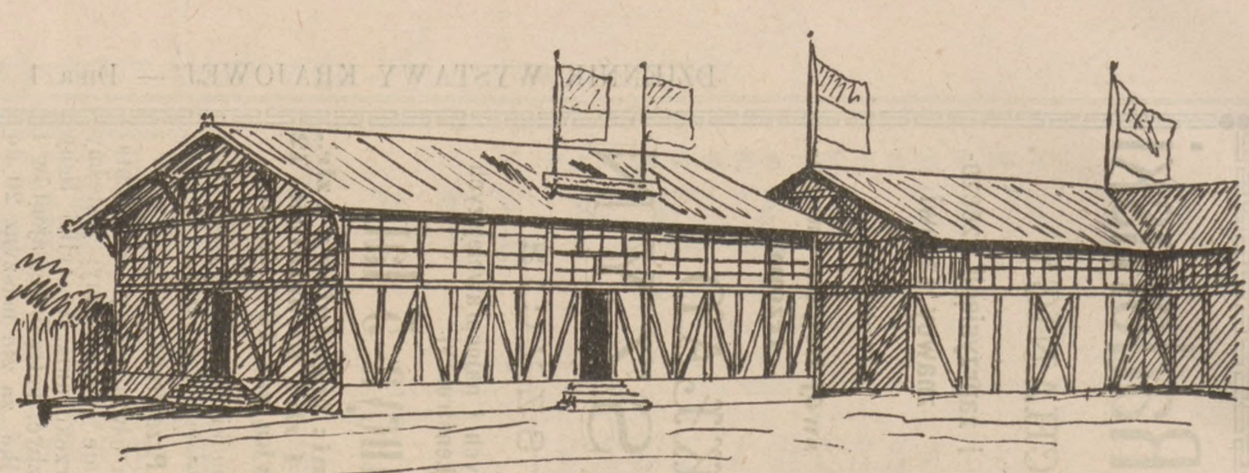
urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych rozmiarów

i posiada skład wszelkich przyborów pogrzebowych.

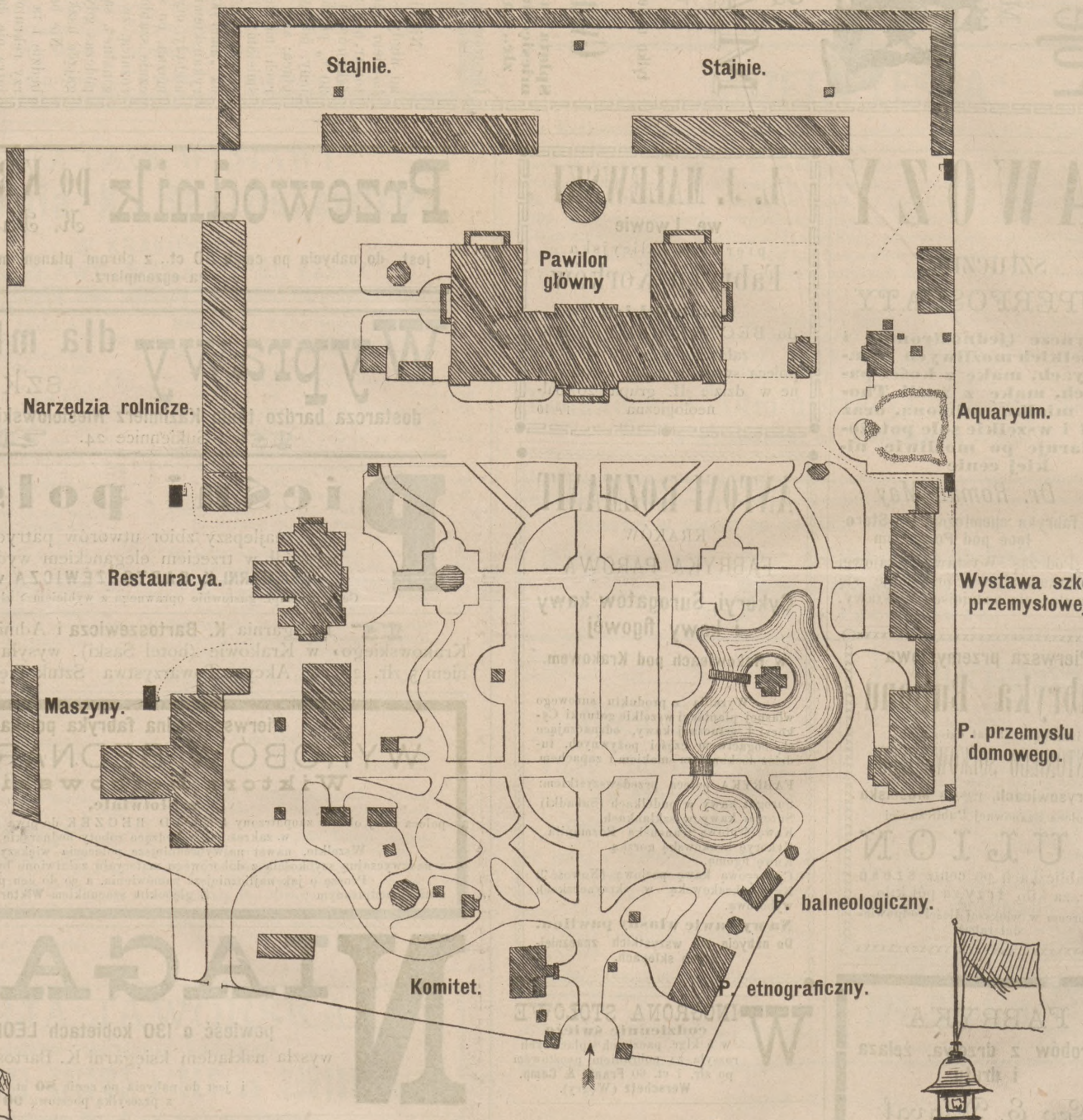
Telegramy: **A. Szafrański, Kraków.**

Pawilon maszyn.

Pawilony szkoły przemysłowej i przemysłu dom.

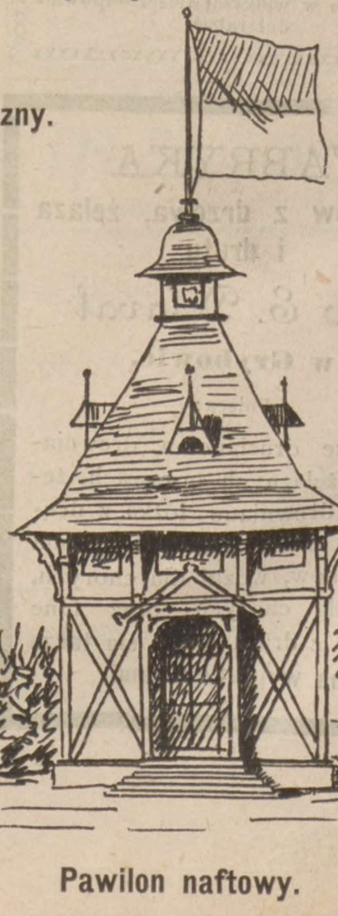

Restauracya

Łowiectwo, leśnictwo i rybołowstwo.

Pawilon naftowy.